

*Tillbakablickar,
en artikelserie
sammanställd av
Calle Sahlquist*

Golf på Hovås 1904

Sommaren 1904 blev första golfsäsongen på Hofås, för den två år gamla golfsektionen, efter flytten från golfbanan vid Sandvik på Hisingen. Säröbanans ånglok hade startat sina turer från Linnéplatsen och ut mot Särö året innan. I en artikel i publikationen Vårbrodd beskriver signaturen S.C-S sin första kontakt med golfspelet, efter det att han besökt den nyöppnade golfbanan på Hofås. Det är i år, 2015, 111 år sedan som denne signatur och något okunnige golfartikelförfattare tog tåget ut mot Hofås. (Text och stavning i någon mån moderniserad).

Göteborgs Idrottsförbund är hitintills det enda sällskap i vårt land, vilket i sin arbetsplan upptagit det i England så allmänt omtyckta golfspelet. Men början är gjord vilket är av ej ringa betydelse, då man måste anse golf för en lek, som kanske mer än något annat fordrar ett entusiastiskt initiativtagande, vilket återigen näppeligen låter sig göra utan grundlig kännedom och om kärlek till spelet och gymnastik- eller idrottsövningar i allmänhet. Jag tror knappast en svensk man, utan att en längre tid ha vistats i England, skulle falla på den

idén att försöka realisera några planer i fråga om golf här i Sverige, ej heller att starta en klubb, för vilken det skulle vara nog så svårt att skaffa några medlemmar. Spelet fordrar en för vår svenska maklighet rätt påkostande rörlighet, förutom tämligen dyra kostnader för bana, material etc. Omöjligheten av att få en golfbana till stånd inne i en stad – den må vara hur lantlig som helst – är en avsevärd fördel, en lockande orsak att för ungdomen överge städernas kvalm och ute i den fria naturen njuta några timmars härlig lantluft. Den starka

promenaden runt banan fyller lungorna med friska vindar och öppnar sinnet för skönheten runt omkring en. Ja, golf är först och främst hälsosamt. Men det är även roligt och fordrar kraft i armen och skärpa i blicken. Dess idé skulle något kunna liknas vid det om vårarna brukliga kulspelets gropar, men ställer sig naturligtvis ofantligt mycket mer komplicerat, fordrande och intressant. Liksom vid kulspelet gäller vid golf att placera en guttaperkaboll (en boll av hårdnystade gummiträdar, överdragna med pressad guttaperka) i en grop med minsta möjliga antal slag. Bollen får dock aldrig förflyttas eller vidröras med något annat än de därtill avsedda klubborna, som är 6-8 till antalet och bäras med runt hela banan. De är alla av olika beskaffenhet att användas vid skilda lägen bollen vid nedslaget kan komma uti och med hänsyn till omgivande terrängförhållanden. På jämn markt t ex, då man har avsevärda sträckor att passera innan man närmar sig gropen, är klubbytan rund och slaget kraftigt. I England finns golfbanor med hinder, men även släta sandbanor. Vid Göteborgs Idrottsförbunds bana vid Hofås har man en hel del hinder såsom små bäckar, järnvägsbankar, berg och buskar, varvid de olika klubborna komma väl till pass. Banor med hinder fordrar givetvis mycket större skicklighet, övning och beräkningsförmåga än de släta sandbanorna, vilka dock har den fördelen med sig att kunna användas året runt, men samma stora intresse förmå de ej väcka. Banan, som kan vara mycket lång, är delad i

Golfare pustar ut efter dagens spel i väntan på tåget in till stan.

avdelningar, varje med sitt mål, sin startpunkt och sina specialhinder.

Göteborgs Idrottsförbunds golfbana är som sagt numera förlagd till Hofås, en liten hållstation mellan Göteborg och Särö, så liten och anspråkslös till och med att där icke består något stationshus utan blott en träbänk ute i det fria. Många stiga ej heller av vid Hofås station, ingen mänsklig boning stör den fridfulla utsikten, och det kan vara kinkigt nog för en oinvigd att leta sig fram till banan. Åtminstone var så förhållandet med mig en gång i somras, då jag första gången skulle taga kännedom om golfspelet. Då jag länge och väl vandrat i anvisad riktning, ur stånd att upptäcka något liknande en spelbana, anropade jag en pojke i en hage på avstånd. Denne svarade på min förfrågan efter golfbana helt lakoniskt: "Här"!

Efter klättrande över stäng-

sel, hasande över berg, hopande över ett vattendike, stod vi bredvid varandra, pojken och jag. Jag stirrade på honom och sa: "Inte kan jag se någon golfbana". "Det här är alltesammans" svarade han och gjorde en vid sväng med armen över trakten. Strax därpå komma två spelare och snart gick ett ljus upp för mig, att spelet verkligen krävde stora, vida fält och grönskande hagar. Pojken i fråga var vaktmästare vid de olika gropparna och hade att passa bollarnas nedslag så att dessa ej försvunno i buskar och snår.

Dåtidens greener hade inte kanske inte samma finish som idag!

Spelet börjades. Första avdelningen gick uppifrån en höjd över jättediket som var fullt av höga träd. Andra avdelningen hade till hinder diverse staket och stenmurar, den tredje hade diken, buskar, ljungbeväxt och synnerligen besvärlig mark upp till ett berg, den fjärde över en större sandskreda, nästan en liten grav. Den femte gick över järnvägen vid sidan av havet, över ett ständigt vattenfyllt dike etc. Avdelningarna vore sex och utgjorde tillsammans en sträcka av nära 1500 meter, vilken dock naturligtvis betydligt förlängdes

genom oförmågan att slå bollen direkt den kortaste sträckan. Ett spel bestod av banan tre gånger runt eller en uppmätt bana av tillsammans bortåt en halv mil.

Ett spel som golf är givetvis allt för mycket komplicerat att här kunna detaljerad beskrivas. De olika och ofta förekommande smådetaljerna äro oräkneliga och kunna ej heller intressera den fullt utomstående. Men visst är att spelet har sitt stora värde och intresse och förtjänar all framgång i vårt land, där upprättandet av banor skulle ställa sig så ojämförligt mycket billigare än i England genom överflödet på obegagnad oplöjd mark.

Rekordet å banan vid Hofås är satt till 33 slag, av en av klubbens mest ivriga medlemmar, en skotte.

Calle Sahlquist

Källa: Tidningen Vårbrodd